

Arabuluculuk Artık Zorunlu

Arb. Y. Burak Aslanpınar | 10 Ocak 2018 15:33

Artık hukukumuzda "arabuluculuk" var.

Aslında arabuluculuk için "artık" demek çok doğru değil. Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu, 2012 yılında yayımlandı ve yürürlüğe girdiği 2013 yılından bu yana uygulanabilir halde.

Ancak arabuluculuk, 5 yıldır kat edemediği mesafeyi, 1 Ocak 2018'den itibaren yürürlüğe giren İş Uyuşmazlıklarında "Dava Şartı Olarak Arabuluculuk" (kamuoyunda bilindiği şekliyle "Zorunlu Arabuluculuk") ile birlikte bir anda aştı.

Öyleyse "artık" ifadesini dava şartı olan arabuluculuk için kullanmak ve "artık hukukumuzda zorunlu arabuluculuk var" demek en doğrusu.

Nedir Bu Zorunlu Arabuluculuk?

Zorunlu arabuluculuk olarak adlandırılan mesele, esasında iş davalarına ilişkin bir dava şartı. 1 Ocak 2018'den itibaren yürürlüğe giren Kanun hükmüne göre; *"bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır"*. (7036 İş Mahkemeleri Kanunu md. 3/1)

Yani doğrudan dava açmak mümkün değil. Önce arabulucuya gitmek gerekiyor.

Kapsamdaki ve Kapsam Dışı Uyuşmazlıklar

Arabulucuya başvurunun dava şartı olduğu konulardan bazıları; kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, kötü niyet tazminatı, hafta tatili ücreti, fazla mesai ücreti, yıllık izin ücreti alacakları... Yine işe iade taleplerinde de önce arabulucuya başvuru şartı var.

Kapsam dışı olan yani önce arabulucuya başvuru şartı olmayan, eskiden olduğu gibi doğrudan iş mahkemesinde dava açılabilen uyuşmazlıklar da mevcut. Bunlar; iş kazası veya meslek hastalığından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat davaları ile bunlarla ilgili tespit, itiraz ve rücu davaları.

Anlaşma Olmazsa Dava Yolu Açık

Arabulucuya gidilmesine rağmen anlaşılmasaydı dava açılabilir. Ancak dava dilekçesinin kabul edilmesi için; arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamadığına ilişkin son tutanağın aslı veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğinin dava dilekçesine eklenmesi gerekiyor.